LATVIJAS ZVĒRINĀTU ADVOKĀTU PADOME

NOTEIKUMI

Par zvērinātu advokātu un zvērinātu advokātu palīgu amata simboliem un to izgatavošanas, piešķiršanas un lietošanas kārtību*

Apstiprināti ar
Latvijas Zvērinātu advokātu padomes
2013.gada 29.aprīļa lēmumu Nr.83

Rīga, 2013

LATVIJAS ZVĒRINĀTU ADVOKĀTU PADOMES
NOTEIKUMI

„Par zvērinātu advokātu un zvērinātu advokātu palīgu amata simboliem un to izgatavošanas, piešķiršanas un lietošanas kārtību"

Latvijas Zvērinātu advokātu padome (turpmāk – *Padome*), ņemot vērā:

- 1939.gada 24.maija Latvijas Republikas Tieslietu ministra Hermaņa Apsīša uz Latvijas Republikas Tiesu iekārtas likuma I pielikuma 2. un 7. pantu pamata izdotās "*Instrukcijas par dažu tiesu resora amatpersonu amattērpu"* noteikumus (Valdības Vēstnesis, 1939.g. Nr.119., 5. - 6.lpp.), cik tālu tie attiecās uz zvērinātiem advokātiem un viņu palīgiem;

- 2003.gada 21.maija Padomes lēmumu Nr.71 „*Par zvērinātu advokātu amata simboliem*", ar ko, starp citu, atjaunoti Latvijas advokatūras amata simboli, kādi tie bija noteikti pirms 1940.gada, un tā pielikumā esošos noteikumus „*Par Latvijas zvērinātu advokātu amata simbolu piešķiršanu un lietošanas kārtību*", kurus nepieciešams būtiski grozīt un papildināt, tādēļ tie aizstājami ar jauniem noteikumiem sekojošā redakcijā;

- 2011.gada 1.marta Padomes apkārtraksta „*Par zvērinātu advokātu un zvērinātu advokātu palīgu atsevišķu blakus nodarbošanos, kuras Latvijas Republikas Advokatūras likums tieši neaizliedz, savienojamību ar advokāta amatu, profesionāliem pienākumiem un stāvokli sabiedrībā*" §§ 1. - 4. ietvertās Padomes principiālās tēzes par Latvijas advokatūras pirmsokupācijas tradīciju respektēšanu un ievērošanu mūsdienās; kā arī

- 2012.gada 10.janvāra Padomes lēmuma Nr.9 „*Par advokātu Goda zīmes nodibināšanu un finansējuma piešķiršanu*" noteikumus, kurus nepieciešams apvienot ar noteikumiem par zvērinātu advokātu un zvērinātu advokātu palīgu amata simboliem, tādēļ tie aizstājami ar jauniem noteikumiem sekojošā redakcijā;

pamatojoties, starp citu, uz Latvijas Republikas Advokatūras likuma 50. un 102.panta noteikumiem atjauno un turpina Latvijas advokatūras pirmsokupācijas tradīcijas zvērinātu advokātu un viņu palīgu amata simbolu sakarā, izņemot atsevišķus šo tradīciju aspektus, kuru sakarā Padomes ieskatā mūsdienās pastāvošu praktisku apsvērumu dēļ vēlama atkāpšanās no minētajām tradīcijām, pieņemot sekojošus noteikumus:

1. <u>Zvērinātu advokātu un viņu palīgu amata simboli.</u> Blakus Latvijas Republikas Advokatūras likuma 46. un 90.pantā minētajiem zvērestam un solījumam zvērinātu advokātu un viņu palīgu bez dzimuma izšķirības amata simbols ir amata tērps – talārs bez cepures saskaņā ar šo noteikumu 1.pielikumā ietverto talāra aprakstu un zīmējumu. Zvērinātiem advokātiem - arī sevišķa amata nozīme (krūšu nozīme) un goda nozīme (krūšu nozīme) saskaņā ar šo noteikumu 2.pielikumā ietverto amata nozīmes un goda nozīmes aprakstu, zīmējumu un fotogrāfiju.

2. <u>Talāra izgatavošanas kārtība.</u> Zvērināti advokāti un viņu palīgi paši vai pie trešajām personām izgatavo talārus stingrā saskaņā ar šo noteikumu prasībām uz sava rēķina, un tie ir viņu īpašums.

3. <u>Talāra nēsāšanas tiesību piešķiršanas kārtība.</u> Zvērinātiem advokātiem talāra nēsāšanas tiesības piešķir Padome ar lēmumu par uzņemšanu zvērinātu advokātu skaitā un zvērināti advokāti talāra nēsāšanas tiesības iegūst līdz ar Latvijas Republikas Advokatūras likuma 46.pantā minētā zvēresta nodošanu. Latvijas Republikas

Advokatūras likuma 46.pantā minēto zvērestu jaunuzņemtais zvērināts advokāts dod tērpies talārā. Zvērinātu advokātu palīgiem talāra nēsāšanas tiesības piešķir Padome ar lēmumu pēc Latvijas Republikas Advokatūras likuma 94.panta pirmajā daļā paredzētā eksāmena nokārtošanas.

4. Talāra lietošanas kārtība. Zvērināti advokāti un viņu palīgi, izpildot savus profesionālos pienākumus, nēsā talāru Latvijas Republikas tiesu sēdēs, tajā skaitā, rajonu (pilsētas) tiesu, apgabaltiesu, Latvijas Republikas Augstākās tiesas tiesu palātu un Senāta, kā arī Latvijas Republikas Satversmes tiesas un karatiesu sēdēs.

5. Tāpat zvērināti advokāti un viņu palīgi, izpildot savus profesionālos pienākumus, nēsā talāru Latvijas un citu valstu šķīrējtiesu, citu valstu tiesu, kā arī starptautisku un pārnacionālu tiesu un tribunālu sēdēs, kā, piemēram, Eiropas Cilvēktiesību tiesas un Eiropas Savienības Tiesas sēdēs, cik tālu to pieļauj attiecīgo šķīrējtiesu, tiesu un tribunālu procesu regulējošie noteikumi un tradīcijas, kā arī nepieciešamā pieklājība un cieņa pret attiecīgo šķīrējtiesu, tiesu vai tribunālu un tās procesu.

6. Ārpus augstākminētajām sēdēm zvērināti advokāti un viņu palīgi var nēsāt talāru vienīgi minēto tiesu, šķīrējtiesu un tribunālu, kā arī advokatūras telpās, kā arī svinīgos, oficiālos pasākumos ārpus minētajām telpām, kas tā vai citādi saistīti ar viņu piederību Latvijas zvērinātai advokatūrai un ja nepieciešams vai vēlams publikai demonstrēt attiecīgā zvērināta advokāta vai zvērināta advokāta palīga piederību Latvijas advokatūrai. Bez tam zvērinātiem advokātiem un viņu palīgiem ir pienākums nēsāt talāru arī tajos pasākumos, kuros talāra nēsāšanu par vēlamu atzinusi Padome.

7. Pie talāra zvērināti advokāti un viņu palīgi nēsā vienīgi lietišķu apģērbu, kā arī lietišķus apavus. Zvērinātu advokātu un viņu palīgu talārs nav valkājams kopā ar neformālu apģērbu un apaviem (piemēram, džinsu kostīmu, šortiem, sandalēm, sporta apaviem utt.), kuros tērpušies, zvērināti advokāti un viņu palīgi savus profesionālos pienākumus publiski izpildīt nedrīkst, izņemot ārkārtas apstākļus.

8. Zvērinātiem advokātiem un viņu palīgiem ir pienākums rūpēties, lai talārs vienmēr un visos apstākļos izskatītos labi kopts un tas nebūtu sabojāts, pārlieku saburzīts vai nolietots. Zvērinātiem advokātiem un viņu palīgiem ir pienākums nēsāt talāru tā, lai vienmēr un visos apstākļos sabiedrība saglabātu cieņu pret Latvijas advokatūru kā Latvijas tiesu iekārtas sastāvdaļu.[1]

9. Zvērinātu advokātu un viņu palīgu tiesības nēsāt talārus pastāv, kamēr viņi aktīvi sastāv Latvijas advokātu korporācijā, tas ir, kamēr viņu advokāta darbību nav apturēta, kamēr viņi nav atstādināti, izslēgti vai atskaitīti no zvērinātu advokātu vai viņu palīgu skaita un kamēr viņiem nav aizliegts izpildīt advokāta pienākumus.[2]

10. Amata nozīmes izgatavošanas kārtība. Zvērināta advokāta amata nozīmes izgatavošanu un uzskaiti nodrošina Padome. Pēc amata nozīmes izsniegšanas saskaņā ar šo noteikumu 11.punktu amata nozīme ir attiecīgā zvērināta advokāta īpašums.

11. Amata nozīmes piešķiršanas kārtība. Zvērinātiem advokātiem amata nozīmi piešķir Padome ar lēmumu par uzņemšanu zvērinātu advokātu skaitā un to sagatavo izsniegšanai jaunuzņemtajam zvērinātam advokātam pēc Padomes noteiktās maksas par amata nozīmi saņemšanas. Uzreiz pēc Latvijas Republikas Advokatūras likuma 46.pantā minētā

[1] Talārs uzvelkams garderobē vai, ja tādas nav, citā vietā, plašākai publikai neredzot, pirms ieiešanas tiesas, šķīrējtiesas vai tribunāla zālē, attiecīgajās telpās vai pasākuma norises vietā un, talārs novelkams pēc iziešanas no attiecīgās zāles, telpām vai vietas, plašākai publikai neredzot, garderobē vai, ja tādas nav, citā vietā.

[2] Personas, kas nepraktizē, nav tiesīgas lietot kā savu zvērinātu advokātu un viņu palīgu talāru, kā arī izlietot šo noteikumu 17.punktā noteiktās tiesības.

zvēresta nodošanas Latvijas Republikas Augstākās tiesas priekšsēdētājam Padomes priekšsēdētājs vai viņa vietnieks izsniedz amata nozīmi jaunuzņemtajam zvērinātam advokātam piespraušanai pie talāra.

12. Amata nozīmes lietošanas kārtība. Zvērināti advokāti, atšķirībā no zvērinātu advokātu palīgiem, bez dzimuma izšķirības pie talāra nēsā amata nozīmi, to piestiprinot talāram krūšu kreisā pusē, kā norādīts šo noteikumu 3.pielikumā ietvertajā attēlojumā. Zvērināti advokāti nēsā amata nozīmi kopā ar talāru vai bez tā saskaņā ar šo noteikumu 13. un 14.punktu prasībām. Zvērināti advokāti nevar nēsāt talāru bez amata nozīmes, savukārt zvērinātu advokātu palīgi nevar nēsāt zvērinātu advokātu amata nozīmes. Attiecībā uz amata nozīmes lietošanu *mutatis mutandis* piemērojami arī šo noteikumu 8. un 9.punktu noteikumi.

13. Izpildot savus profesionālos pienākumus bez talāra, atšķirībā no zvērinātu advokātu palīgiem, zvērināti advokāti bez dzimuma izšķirības nēsā amata nozīmi pie lietišķa apģērba, to piestiprinot krūšu kreisā pusē, kā norādīts šo noteikumu 3.pielikumā ietvertā attēlojumā. Zvērinātu advokātu amata nozīme nav valkājama kopā ar neformālu apģērbu un apaviem (piemēram, džinsu kostīmu, šortiem, šortiem, sandalēm, sporta apaviem utt.), kuros tērpušies, zvērināti advokāti un viņu palīgi savus profesionālos pienākumus publiski izpildīt nedrīkst, izņemot ārkārtas apstākļus.

14. Neizpildot savus profesionālos pienākumus, zvērināti advokāti var nēsāt amata nozīmi bez talāra kā norādīts šo noteikumu 13.punktā vienīgi svinīgos, oficiālos pasākumos, kas tā vai citādi saistīti ar viņu piederību Latvijas zvērinātai advokatūrai, bet kur talāra nēsāšana nav pieļaujama vai vēlama, ja nepieciešams vai vēlams, publikai demonstrēt attiecīgā zvērināta advokāta piederību Latvijas advokatūrai. Bez tam zvērinātiem advokātiem ir pienākums nēsāt amata nozīmi bez talāra arī tajos pasākumos, kuros amata nozīmes nēsāšanu bez talāra par vēlamu atzinusi Padome.

15. Goda nozīmes izgatavošanas, piešķiršanas un lietošanas kārtība. Zvērināta advokāta goda nozīmes izgatavošanu un uzskaiti nodrošina Padome. Goda nozīmi piešķir Padome ar savu lēmumu praktizējošiem zvērinātiem advokātiem, kuru profesionālā darbība Latvijas advokatūrā ir četrdesmit vai vairāk gadu, vai praktizējušiem zvērinātiem advokātiem ar mazāku stāžu par nopelniem un ieguldījumu Latvijas advokātu korporācijas darbībā un attīstībā, kā arī Latvijas zvērinātas advokatūras labo tradīciju, cieņas un goda sargāšanā un celšanā. Goda nozīmi zvērinātam advokātam parasti pasniedz Padomes priekšsēdētājs Latvijas advokatūras dienai veltītā svinīgā pasākumā. Pēc tās pasniegšanas goda nozīme ir attiecīgā zvērināta advokāta īpašums. Zvērināti advokāti var nēsāt goda nozīmi bez talāra amata nozīmes vietā saskaņā ar šo noteikumu 13. un 14.punktu prasībām. Zvērināti advokāti nevar nēsāt goda nozīmi pie talāra.

16. Zvērinātu advokātu un viņu palīgu amata simbolu lietošana kopā ar reliģiskiem un citiem simboliem, kā arī apbalvojumiem, citām nozīmēm un piespraudēm. Zvērinātu advokātu un viņu palīgu amata simbolu lietošana kopā ar reliģiskiem un citiem simboliem, tajā skaitā labdarības un nacionālajiem simboliem, kā arī apbalvojumiem, citām nozīmēm un piespraudēm ir pieļaujama, ja to lietošana būtiski neapgrūtina paša advokāta vai tiesas pienācīgu darbu un tā būtiski nemazina sabiedrības uzticību Latvija advokatūrai, un tā nevar būtiski kaitēt Latvijas advokatūras reputācijai un prestižam.[3]

17. Latvijas advokatūras simbols. Latvijas Zvērinātu advokātu kolēģija un tās institūcijas ir tiesīgas lietot zvērinātu advokātu amata nozīmē attēloto Latvijas advokatūras simbolu kā

[3] Latvijas Zvērinātu advokātu padome patur tiesības sevišķi lemt par atsevišķu reliģisku un citu simbolu, tajā skaitā, labdarības un nacionālo simbolu, kā arī apbalvojumu, citu nozīmju un piespraužu lietošanas pieļaujamību kopā ar zvērinātu advokātu un viņu palīgu amata simboliem.

savu oficiālu simboliku, tajā skaitā, zīmogos, Interneta mājas lapās, brošūrās un citos informatīvos izdevumos. Zvērināti advokāti un viņu palīgi, kā arī zvērinātu advokātu biroji ir tiesīgi lietot Latvijas advokatūras simbolu kā savu oficiālu simboliku, tajā skaitā, Interneta mājas lapās, brošūrās un informatīvos materiālos vai izdevumos (atbilstoši šo noteikumu 2.pielikuma noteikumiem), ievērojot piemērojamos zvērinātu advokātu un viņu palīgu reklamēšanās pamatprincipus un noteikumus, kā arī tā, lai vienmēr un visos apstākļos sabiedrība saglabātu cieņu pret Latvijas advokatūru kā Latvijas tiesu iekārtas sastāvdaļu. Citas personas, kas nav Latvijas zvērinātu advokātu kolēģijas institūcijas, zvērināti advokāti, zvērinātu advokātu palīgi vai zvērinātu advokātu biroji, nav tiesīgas lietot Latvijas advokatūras simbolu. Tāpat zvērināti advokāti un viņu palīgi ir tiesīgi savās vai savu zvērinātu advokātu biroju Interneta mājas lapās, brošūrās un citos informatīvos izdevumos lietot fotogrāfijas un video materiālus, kuros viņi ir redzami nēsājot talāru un zvērināti advokāti – nēsājot amata nozīmi atbilstoši šo noteikumu prasībām.

18. Atbildība par šo noteikumu prasību pienācīgu neievērošanu. Ievērojot to, ka *de minimis non curat lex*,[4] Padome uzskatīs ievērojamu šo noteikumu prasību pienācīgu neievērošanu par nekorektu un neētisku rīcību un šajā sakarā Padome var vērsties pret attiecīgajiem zvērinātiem advokātiem un zvērinātu advokātu palīgiem arī disciplinārkārtībā.

Pielikumā:

1) 1.pielikums – Talāra apraksts un zīmējums;
2) 2.pielikums – Amata nozīmes un goda nozīmes apraksts, zīmējums un fotogrāfija;
3) 3.pielikums – Amata nozīmes piestiprināšanas vietas attēlojums.

Latvijas Zvērinātu advokātu
padomes priekšsēdētājs Jānis Grīnbergs

** Latvijas Zvērinātu advokātu padomes uzdevumā un pēc tās norādījumiem ar Latvijas tiesību institūta atbalstu sastādījis zvērināts advokāts Edijs Poga*

[4] Likums nepievērš uzmanību nebūtiskām lietām.

1.Pielikums
29.04.2013. Latvijas Zvērinātu advokātu padomes noteikumiem
„Par zvērinātu advokātu un zvērinātu advokātu palīgu amata simboliem
un to izgatavošanas, piešķiršanas un lietošanas kārtību”

Talāra apraksts un zīmējums

Zvērinātu advokātu un viņu palīgu talāru izgatavo no brūni violetas krāsas drānas un diegiem, pēc šajā pielikumā ietvertā talāra zīmējuma, ar vaļēju apkakli un piecām vai sešām ar tādas pašas krāsas samtu apvilktām pogām, atkarībā no auguma, starp kurām 12-14 cm atstarpes. Vīriešiem pogas pie talāra piešūtas labajā pusē, sievietēm – kreisajā. Talāra garums — pēc auguma, 15-30 cm atstatu no zemes. Talāra piedurkņu gali, ārpusē, no vienas vīles līdz otrai, 15 cm platumā, apšūti ar tādas pašas krāsas samtu. Katrai piedurknei piešūtas divas ar tādas pašas krāsas samtu apvilktas pogas un pretējā pusē divas cilpiņas, lai rakstot piedurkni varētu ieliekt un sapogāt. Piedurkņu garums – pēc auguma, līdz īkšķa un rādītājpirksta satikšanās punktam, nenosedzot plaukstas. Talāra apkakle ārpusē apšūta ar tādas pašas krāsas samtu, apkakles platums aizmugurē – 12 cm, apkakles garums – pēc auguma. Talāra mugurpusē 12 ieloces (6 ieloces no katras puses), ieloces platums – 3 cm, dziļums – 3 cm. Talāra priekšpusē 5 vai 6 ieloces no katras puses pēc auguma, ieloces platums – 3 cm, dziļums – 3 cm. Talāra drānas krāsas paraugi glabājas Latvijas Zvērinātu advokātu padomē. Zvērinātu advokātu un zvērinātu advokātu palīgu talāri neatšķiras.

Latvijas Zvērinātu advokātu
padomes priekšsēdētājs Jānis Grīnbergs

2.Pielikums
29.04.2013. Latvijas Zvērinātu advokātu padomes noteikumiem
„Par zvērinātu advokātu un zvērinātu advokātu palīgu amata simboliem
un to izgatavošanas, piešķiršanas un lietošanas kārtību”

Amata nozīmes un goda nozīmes apraksts, zīmējums un fotogrāfija

1. Amata nozīme

Amata nozīmes zīmējums *Amata nozīmes fotogrāfija*

Zvērinātu advokātu amata nozīmi (kura savulaik tika izstrādāta pēc 1924.gada 23.maija Latvijas zvērinātu advokātu pilnsapulces uzdevuma Latvijas Zvērinātu advokātu padomei ieviest zvērinātu advokātu nozīmi ar valsts ģerboni un uzrakstu „Lex”) izgatavo no sudraba pēc šajā pielikumā ietvertā zīmējuma un fotogrāfijas, un tā attēlo ovālu ozola un lauru lapu vainagu, kas pārvīts ar lentu. Vainaga vidū četru vertikāli novietotu grāmatu muguras, kuras sedz mazais valsts ģerbonis. Šīm grāmatām horizontāli virsū viena un apakšā divas grāmatas, pie kam uz apakšējās grāmatas muguras uzraksts „Lex”. Mazais valsts ģerbonis var būt attēlots arī krāsās. Nozīmes izmēri: augstums 3.7 cm un platums 3 cm.

2. Goda nozīme

Goda nozīmes zīmējums *Goda nozīmes fotogrāfija*

Zvērinātu advokātu goda nozīmi izgatavo no apzeltīta metāla pēc šajā pielikumā ietvertā zīmējuma un fotogrāfijas, un tā attēlo ovālu ozola un lauru lapu vainagu, kas pārvīts ar lentu. Vainaga vidū četru vertikāli novietotu grāmatu muguras, kuras sedz mazais valsts ģerbonis. Šīm grāmatām horizontāli virsū viena un apakšā divas grāmatas, pie kam uz apakšējās grāmatas muguras uzraksts „Lex". Mazais valsts ģerbonis attēlots krāsās. Nozīmes izmēri: augstums 2.5 cm un platums 2 cm.

Latvijas Zvērinātu advokātu
padomes priekšsēdētājs Jānis Grīnbergs

3.Pielikums
29.04.2013. Latvijas Zvērinātu advokātu padomes noteikumiem
„Par zvērinātu advokātu un zvērinātu advokātu palīgu amata simboliem
un to izgatavošanas, piešķiršanas un lietošanas kārtību”

Amata nozīmes piestiprināšanas vietas attēlojums

1. Amata nozīmes piestiprināšanas vieta pie talāra

Latvijas zvērinātu advokatu padome 1938. gadā.
Pirmajā rindā no kreisās: Heinrichs Rūsis, vicepriekšsēd. Valdemārs Minkēvičs, priekšsēdētājs Aurēlijs Seebergs, sekretars Pēteris Eglitis, sekretars Jūlijs Šmidts.
Otrā rindā: Vilis Holcmanis, Bruno Nolteins, Viktors Kostēnicks, Pauls Mincs.

Avots: Kornelijs Veitmanis, Aleksandrs Menģelsons, „Tieslietu ministrijas un tiesu vēsture 1918-1938”, Rīga: Tieslietu ministrija, 1939.g., 437.lpp.

2. Amata nozīmes piestiprināšanas vieta bez talāra (pie frakām)

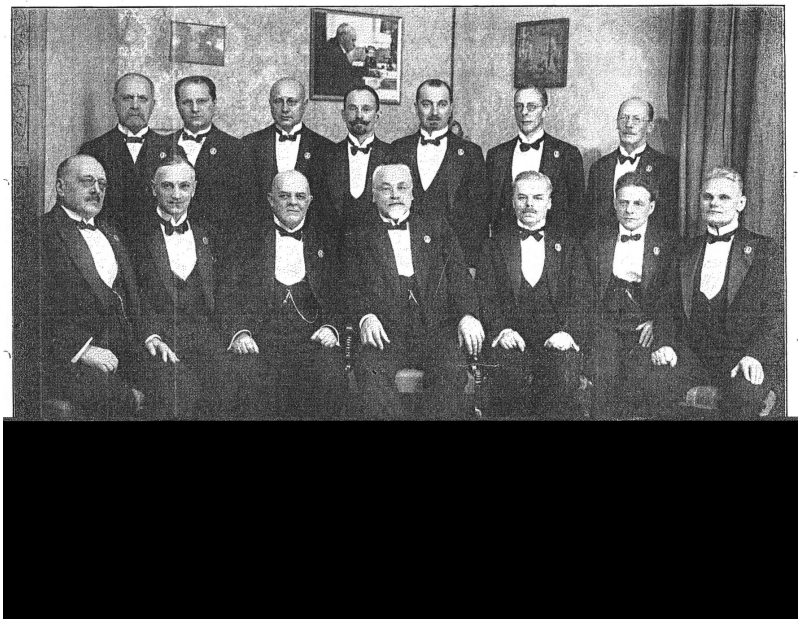

Avots: Latvijas Zvērinātu advokātu padomes pārskats par laiku no 1930.gada 1.aprīļa līdz 1930.gada 31.decembrim, Rīga: Latvijas Zvērinātu advokātu padomes izdevums, 1931.g., 7.lpp.

Latvijas Zvērinātu advokātu
padomes priekšsēdētājs Jānis Grīnbergs